

Svar på skriftligt spørgsmål om Finlands stöd till UNRWA

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 196/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Peter Östman / kd m.fl.:

Ämnar regeringen dra in Finlands stöd till organisationen UNRWA vars arbetstagare trots upprepade tillsägelser gör sig skyldiga till hatyttringar och offentligt uppmanar barn och vuxna till terroristisk verksamhet och

ämnar regeringen ställa upp villkor för fortsatt finansiering av UNRWA?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Finlands utrikesministerium har ingått ett mångårigt (2019-2022) finansieringsavtal med FN: s hjälporganisation för Palestinaflyktingar UNRWA. Till följd av UNRWA: s försvagade ekonomiska situation och de ökade humanitära behoven (bland annat konflikten i Syrien och den humanitära krisen i Gaza) har Finland höjt sitt stöd från tidigare 4,5 miljoner euro till 5 miljoner euro. Finland har sedan 2015 inte deltagit i finansieringen av UNRWA: s ytterliga vädjanden om nödhjälp. Finlands stöd är allmänfinansiering och med det betalas till exempel kostnader i fråga om grundläggande funktioner som hälsovård och utbildning.

Finlands stöd till UNRWA baserar sig på humanitära behov inom UNRWA:s verksamhetsområde och beviljas inte på politiska grunder. Finansiering beviljas inte utan rapportering om hur den används och utrikesministeriet följer med hur UNRWA använder pengarna bland annat via Finlands förbindelsekontor Ramallah. Finland är 2019 ordförande för underkommittén som bereder UNRWA:s rådgivande kommittés verksamhet vilket gör det möjligt att följa med verksamheten på närmare håll än vanligt. Utrikesministeriet håller dessutom regelbundet kontakt till de övriga finansärländerna och till UNRWA:s sekretariat och deltar i uppföljningsmöten och fältresor som organisationen arrangerar för finansörerna.

UNRWA är en opartisk och oberoende humanitär organisation vars uppgift består i att producera grundläggande service för palestinska flyktingar. Organisationen ser också till infrastrukturen i lägren och stöder företagverksamhet med hjälp av mikrofinansiering. En lösning av konflikten i Mellanöstern ingår inte i UNRWA:s mandat.

UNRWA har sedan 2014 tillämpat en strikt neutralitetspolitik enligt vilken organisationens arbetstagare inte har rätt att bedriva politisk verksamhet. UNRWA har också särskilda anvisningar för hur arbetstagarna ska uppföra sig och framträda ansvarsfullt till exempel i sociala medier.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 196/2019 rd

Organisationen har cirka 32 000 arbetstagare av vilka 95 procent är palestinska flyktingar. Bakgrunden hos arbetstagare vid UNRWA kontrolleras och därutöver uppges deras namn och personbeteckning åt Israel för kännedom.

I UNRWA:s skolor följs läroplaner och läromedel som används i värdländerna. UNRWA har en egen bedömningsram för läroplanen som kompletterar de ovan nämnda och utgående från vilken läromaterialets opartiska karaktär och överensstämmelse med FN:s värdegrund övervakas och en verktygsback i syfte att vid behov stöda lärarna genom att erbjuda alternativa innehåll och behandlingsmetoder. Dessutom har UNRWA sedan 2000 tillämpat en särskild läroplan och materialitet inom utbildningen i mänskliga rättigheter och tolerans.

UNRWA utför ett viktigt arbete i svåra förhållanden. Dess verksamhet är viktig både av humanitära orsaker och med tanke på stabiliteten i området. UNRWA övervakar sin verksamhet noggrant och rapporterar om den till de finansierande länderna. Verksamheten kontrolleras dessutom av den självständiga UN Boards of Auditors. UNRWA har också vidtagit åtgärder i samband med att problem uppträder. Våren 2017 till exempel kom det till UNRWA:s kännedom att två av organisationens arbetstagare i Gaza var uppställda som kandidater och höll på att bli valda för ledande uppgifter inom Hamas. Personerna konstaterades ha brutit mot FN-organisationens bestämmelser om förfarande och de avskedades från sina uppdrag. Inom UNRWA har bland annat personalchefen och direktören för HR-operationer avskedats på grund av överträdelse mot verksamhetskulturen.

OIOS, som ansvarar för FN:s interna utredningar, undersöker för tillfället ärenden i anslutning till UNRWA:s förvaltningskultur utgående från begäran om utredning som lämnats inom organisationen. Bland annat Belgien, Holland, Schweiz och Nya Zeeland har meddelat att de avhåller sig från fortsatta utbetalningar till UNRWA tills resultatet av utredningen har publicerats. Avstängningen av ytterligare betalningar ingår inte i UN Watch-organisationens rapport.

I UN Watch-organisationens färsk rapport anklagas 10 personer. Enligt UNRWA har de anklagade i fem av fallen aldrig arbetat eller arbetar inte längre i organisationens tjänst. UNRWA har dessutom uppgett att utredningen av ett av fallen har avslutats och att personen har avskedats från organisationen, två fall undersöks för tillfället och i två fall övervägs lämpliga åtgärder.

Finland godkänner inte hatyttringar och syftet till exempel med stödet för undervisningssektorn är att påverka barnuppfostran och barnens rättigheter positivt. Det är viktigt att värna om de palestinska barnens rätt till utbildning. Skolgången ger barnen som lever mitt i konflikten hopp för framtiden och stöd och modeller för att kunna lösa konflikter utan våld. Ockupationen och den utdragna konflikten återspeglar sig i uppväxtmiljön för ca 1,3 miljoner palestinska skolelever. I Gaza har en sjuåring redan upplevt två krig.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 196/2019 rd

Finland förlitar sig i princip på UNRWA:s egen kontroll och på åtgärderna som FN:s byrå för interna utredningar vidtar för att avlägsna eventuellt missbruk. Finland ser emellertid allvarligt på de misstankar och anklagelser som förts fram och har tagit upp frågan i sin dialog med UNRWA. Finland väntar på resultaten av OIOS:s utredningar och kommer att gå igenom dem noggrant innan eventuella åtgärder vidtas.

Helsingfors 28.10.2019

Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari